

KULTUREN

Paradis 35, Wickmanska gården

Lunds stad och kommun, Skåne
Antikvarisk medverkan 2015-2016

KULTURMILJÖRAPPORT 2016:2
CARITA MELCHERT

KULTURHISTORISKA FÖRENINGEN FÖR SÖDRA SVERIGE

Innehåll

Inledning	2
Administrativa uppgifter	2
Sammanfattning av utförda arbeten.....	2
Genomförda arbeten.....	2
Utrymningsväg	2
Sophantering och brädplank	3
Avvikelse från handlingar och tillhörande antikvariska ställningstaganden	3
lakttagelser under arbetet	3
Bilder och ritningar.....	4

Inledning

Orsaken till de utförda åtgärderna har sin grund i krav ställda av renhållningsverket och krav i brandskyddsdocumentation. Åtgärderna innebar ändring av utrymmet för sophantering samt upptagande av utrymningsväg i korsvirkesbyggnaden längs den östra fastighetsgränsen.

Wickmanska gården är sedan 1964 skyddad som byggnadsminne. Korsvirkesbyggnaderna grupperar sig omkring den kullerstenstensatta gården. Huset längs den östra fastighetsgränsen byggdes omkring 1810 i korsvirke med tegeltak och var då inrett till loge och häststall. Idag rymmer huset bland annat lokaler för en yogaskola. Sophanteringen finns i anslutning till längan längs med Paradisgatan och gårdsplan.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsen dnr: 432-27666-2014 (beslut om tillstånd till ingrepp i fast fornlämning 431-30665-2014)

Fastighetsbeteckning: Paradis 35

Kommun: Lund

Arbetshandlingar: Ritning, Förslagshandling, Lina Reyhold 2014-10-14. Ny lucka. Uppförande och ändring av plank.

Fastighetsägare: Förvaltnings AB Sekund, Thomas Löfgren

Entreprenör: Förvaltnings AB Sekund, Lars Nilsson

Antikvarisk medverkan: Kulturen, Carita Melchert

Startdatum: 2015-01-15

Slutbesiktning: 2016-01-15

Sammanfattning av utförda arbeten

- Nybyggnad av plank kring sophantering.
- Ny markbeläggning i sophanteringsutrymmet.
- Ändring av plank.
- Upptagande av utrymningsväg i den östra byggnaden.

Genomförda arbeten

Utrymningsväg

Aktuell byggnad är korsvirkesbyggnaden längs östra fastighetsgränsen. En utrymningsväg har tagits upp i ett av korsvirkesfacken på tredje våningen i den södra gavelfasaden. Fyllningen var murad av håltegel och utvändigt putsad med hårt cementaktigt bruk. Invändigt är rummet tilläggsisolerat och ytskikten moderna. Som utrymningsväg har ett nytt enluftsfönster monterats in. En ny trälucka har monterats upp som döljer fönstret från utsidan. Luckan är byggd i likhet med den lucka som redan fanns på samma fasad.

Luckan är byggd av spontade spikade brädor 28 x 95 mm på en Z-ram. Bandgångjärnen är nya fabriksstillverkade, fabrikslackade. Bandgångjärnen har slutstrukits med svart linoljefärg.

Sophantering och brädplank

Sophanteringens finns vid östra gavelfasaden till längan längs Paradisgatan. Det plank som fanns längs Paradisgatan har kompletterats med ett nytt plank som omgärdar sophanteringens. Det nya brädplanket utformades i likhet med det tidigare planket.

Planket är byggt av liggande sågade brädor spikade i en trästomme. Allt virke är avfärgat med svart slamfärg. Brädor är av sågad gran 38 x 150 mm. Fabriksstillverkade bandgångjärn. Återstår att måla bandgångjärnen svarta vid lämplig väderlek. Nya plintar göts för stolparna. Grävningen utfördes under övervakning av arkeologer från Kulturen (Lst Dnr 431-30665-2014). Inne i sophanteringsutrymmet ersattes den befintliga kullerstenen med cementplattor. Kullersten var enligt renhållningsverket ur arbetsmiljöhänsyn inte möjlig att behålla inom utrymmet för sophantering, krav fanns på en rationellare hantering.

Ett plank som finns i anslutning till fastighetens östra byggnad förkortades med ungefär hälften för att öppningen till gårdsplan ska vara tillräcklig.

Avvikelse från handlingar och tillhörande antikvariska ställningstaganden

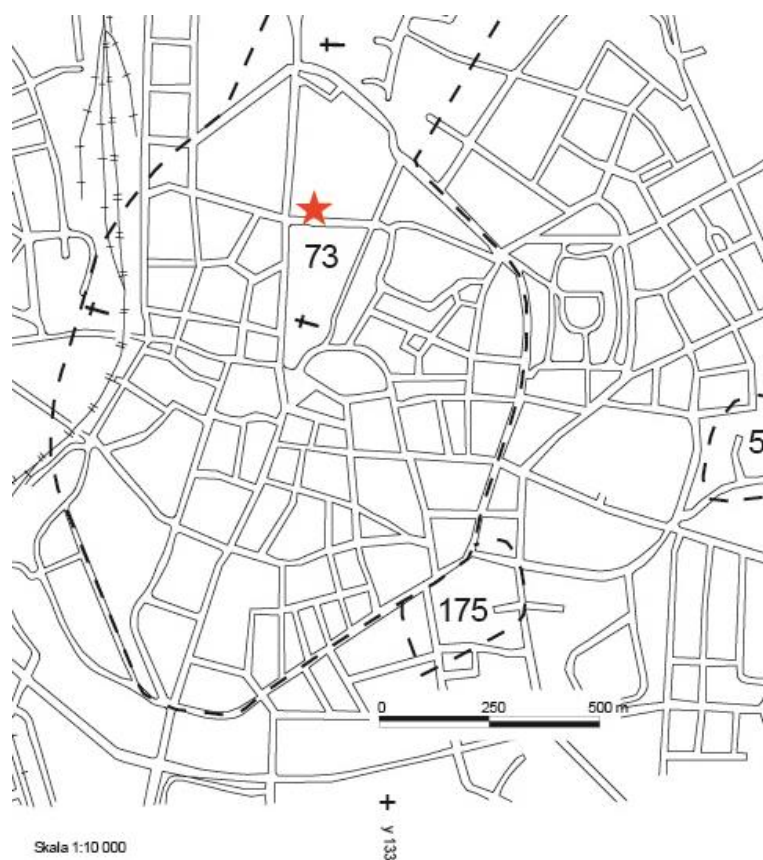
Utrymningsväg. Bandgångjärnen på luckan vid utrymningsvägen är nya och fabrikslackade. Begagnade lika de befintliga skulle ha varit att föredra för den visuella upplevelsen av huset. I och med att de nya bandgångjärnen har penselslutstrukits med svart linoljefärg och i och med att de sitter så högt på byggnaden så kan de accepteras ur kulturmiljöhänsyn.

Sophantering. Antikvarisk medverkande förordade naturstensplattor medan byggherrens önskemål var att lägga cementplattor. Cementplattor har accepterats ur kulturmiljöhänsyn i och med att det är ett stängt och låst utrymme och på så vis påverkas inte gatu- eller gårdsmiljön. Den kullersten som låg här har tagits tillvara och kan återanvändas på gårdsplan vid behov.

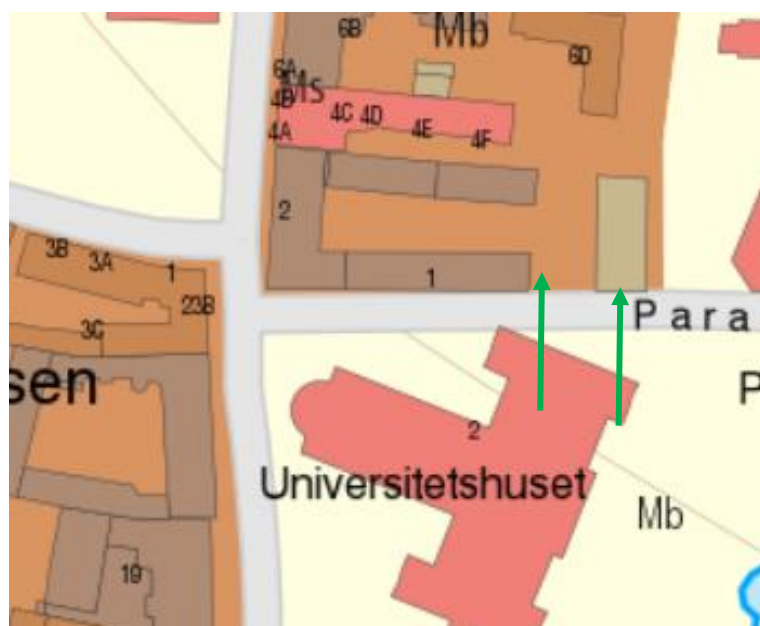
Iakttagelser under arbetet

Det korsvirkesfack som togs ner och ersattes med utrymningsväg var murat av håltegel. I korsvirket (lejden) ovanför facken finns hål efter lerstakar vilket tyder på att facket har varit lerklinat.

Bilder och ritningar

Karta över Lund med Wickmanska gården, Paradis 35 markerat med stjärna.

Den vänstra pilen visar på sophanteringens lokalisering och den högra på gavelfasaden där utrymningsväg tagits upp.

Före åtgärder. Vy längs Paradisgatan. Till höger i bild den östra byggnaden där utrymningsväg ska tas upp.

Före åtgärder. Vy längs Paradisgatan. Sophanteringen invid gårdsplan. En del av planket till höger i bild har redan tagits ner.

Före åtgärder. Den östra byggnaden, gavelfasaden intill Paradisgatan.

Efter åtgärder. Ny utrymningsväg finns bakom den övre luckan.

Den nedplockade fyllningen bestod av håltegel och puts av hårt, cementaktigt, bruk.

Efter åtgärder. Ny utrymningsväg med nytt fönster och ny trälucka.

Efter åtgärder vid utrymningsvägen. Hål efter lerstakar finns synliga i lejden. Hålen skyddas av takfoten.

Efter åtgärder. Nytt plank kring sophantering. Återstår att måla gångjärnen svarta.

Efter åtgärder. Vy längs Paradisgatan. Nytt plank kring sophantering till vänster i bild. Återstår att måla gångjärnen svarta. Ny utrymningsväg genom den översta luckan på byggnaden till höger i bild.

Efter åtgärder. Vy längs Paradisgatan. Nytt plank kring sophanteringen till vänster i bild. Planket med P skylt har förkortats.

Efter åtgärder. Inne i det stängda sophanteringsutrymmet vy mot söder.

Efter åtgärder. Inne i det stängda sophanteringsutrymmet vy mot norr och gårdsplan.